

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20,—, polletno K 10,—, četrletno K 5,—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30,—. — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 118.

Razkrinkani.

Lumparije ljubljanskih klerikalcev.

Kdor je v zadnjih dnevih bral »Tagespost«, »Schuffenblatt« in »Gr. Volksblatt«, v teh treh pa tudi poročila o 100letnici zmage pri Lipsem, ki se je vršila i v Ljubljani, je v vseh treh listih moral takoj videti, da tiči v omenjenih poročilih en isti slog. Isto se nam je vrnilo, ko smo brali poročilo v »N. Fr.Pr.« in je primerjali z poročili v graških dnevnikih. Stvar je jasna: original je bil sestavljen od ene in iste osebe, ozir. istih oseb, potem kopiran in kopije poslane »express« omenjenim listom, ali pa, so se bili oddali po enem in istem originalu na te štiri liste hkratu brzojav. Vprašanje nastane le, kdo je bila ona oseba, ki je tako hitro in očividno potvorjeno, poročala. Znano je pa, da od leta 1908, sem, graški listi postopajo s takimi brzojavi zelo previdno. Sola — bili so parkrat skrajno potegnjeni — jih je izmodrila. Vemo, da v takem slučaju sprejemajo poročila le od svojih poverjenih zaupnikov, izjemoma pa tudi od drugih, v Ljubljani bivaajočih žurnalstov. Sedaj pa vzemi kdo v roke »Tagespost« in »Schuffenblatt« ter primerjaj poročila v teh dveh z onim v »Gr. Volksblattu«. Kdor samo to stori bo spoznal kar na prvi mah, da je rojstni kraj isti. Kdor pa gre samo malo dalje, bo opazil še sledeče: svobodno-miselna graška dnevnik prinašata to kot nujna poročila, brez označbe vira; še celo običajne končnice poročevalcev manjkajo. Kdor pa čita »G. V.« pa vidi kar za krajeno označbo, — »Laibach« — med brzojavi, še v oklepaju, opazko »priv. tel.« = (Priv. Tel.), to se pravi po domače: ljubljanski zaupnik tega lista je poslal brzojavno poročilo. Ljubljanski zaupn. »Gr. Volksblatt« pa sedi v redakciji — »Slovenca«. To vemo pozitivno. Ker pa vemo, odkod je dobil »Gr. Volksblatt« svoj brzojav in, ker je popolnoma podoben brzojavom v ostalih listih, vemo tudi, da so le klerikalci, ljubljanski, krog redakcije »Slovenca« povzročili falotsko nesramno brzojave v »N. Fr. Pr.«, »Tagesp.«, »Schuffenblattu« in »Gr. Volksblattu«. Zakaj so to storili? Zgodi se, da se maščujejo nad celim narodom za klofute, ki so jih doživeli v teku tega leta, zlasti pa še po publikaciji dr. Krekovihih pism Theimerjevi. Redakcija »Slovenca« naj nam pove, če to ni res? Povemo pa gospodom, da bo mo v danem slučaju morda še v položaju, navesti jim še kaj drugega v potrditev gorajšnje trditve. Eno pa tem gg. še v vednost: da nam je mi-gljaj, ki nas je spravil na njihovo sled, došel iz Gradca... Gospoda! Če mi res, dokažite nasprotno!!

—a.

Stajersko.

Lažejo se! Kljub temu, da ve danes že vsakdo, da se slovenski klerikalni poslanci štajerski pri glasovanju za učiteljske doklade niso morda vzdrževali glasovanja, marveč s socialnimi demokrati in nemškimi centrom glasovali direktno proti učiteljskim draginjskim dokladom, so predržni dovolj, lagati po svojih trobilih, da so glasovali za draginjsko doklado. V zadnji »Straži« najdemo dovolj poguma, javno trditi laž, ter slikajo same sebe kot največje prijatelje učiteljstva, naprednega zastopnika pa kot največjega nasprotnika. Ni nam na tem, da bi mi zagovarjali dr. Kukovčovo nenavzočnost, kajti vemo mi, kot vedo klerikalci, da tega ni storil brez zanjvažnega razloga konstatirati pa moramo suho dejstvo — kot smo je že opetovano — da se klerikalci čisto prostaško lažejo, ko trde, da so glasovali za draginjsko doklado. Glasovali so le za zboljšanje udovam, a tudi to samo pogojno, t. pr. potem, ko se je dovolilo tudi večje remuneracije kaplanom učiteljem verouka. Čemu tako pisanje klerikalnih listov? Pač samo za to, ker hočejo preslepiti svojo javnost, klerikalne volilce, da bi jim ti ne prišli na njihovo direktno nesramnost. Slovenski klerikalci so pač ono noč, ko so proti draginjski dokladi obstruirali social. demokrati, presegli v deželni zbornici in dr. Korošec si je pač dovolil par medklicev, ki bi naj bili vzbudili mnenje, da bodo glasovali z večino, a ko je prišlo do glasovanja — so jo potegnili s social. demokrati in nemškimi centrom — proti draginjski dokladi. Da, da: v laganju so ti gospodje čez svoje učitelje jezuiti, v vsem drugem pa, zlasti še v narodnem poštenju, pa so zelo majhni. Dolžnost naprednega učiteljstva je, da jim da za to primeren odgovor in dela z vsemi močmi proti njim...

Kot dve mački sta bila huda dne 20. t. m. državni in deželni poslanec ter župan Franc Pošek iz Slivnice pri Mariboru in njegov zastopnik dr. Leskovar, ko jim je očitati zagovornik Lobnikov, odvetnik dr. Kren, da je tako ravnanje, kot si ga je dovolil poslanec in župan Pošek, sramota za celo S. L. S. Oba gg. je na moč zobjla opomba, da so ravno slovenski klerikalni poslanci na moč podpirali resolucijo proti razkosanju posestev (Güterschlächtere), za kar pa se ravno poslanec Pošek prokleto malo zmeni. Oba sta planila proti omenjenemu zagovorniku in poslanec Pošek je celo v nemogli jezi grozil s sklenjenima pestema, češ: »Vam bom že pokazali! Vi ne boste napadali naše stranke!« Seveda g. zagovornik ni ostal dolžan odgovora in zavrnil, da se ne boji ne poslanca Poškega, ne njegovega zagovornika... Pa tudi v ostalem se je vedel g. poslanec zelo dostojno. Z »lažnjivci« i. dr. lepimi

priimki je metal okrog, kot bi ne imel opravka s svojimi občinskimi svetovalci, marveč s kakšnimi pastirji in blapci. Kakor hitro mu je kdo kaj izpovedal, da mu ni bilo po volji, pa mu je zasolil: »Ti si lažnjivec.« Da, da, na take poslance je S. L. S. ali kakor jo tudi še imenujejo; Slovenska kmečka zveza, lahko ponosna. Če ne drugi, taki možje, ki imenujejo svoje volilce lažnjivce, bodo rešili slovenske kmete in slovenski narod. Slivniški kmečki volilci sedaj vidijo, kakšni »prijatelji« so jim pobožni njihovi voditelji, ki »v imenu božjem« spravijo v žep vse, kar jim pride pod roke, vrhu tega pa še nazivajo svoje volilce z — lažnjivci. Pametni bodite kmetje volilci in ne dajte se slepiti od klerikalcev! Dokler ste bili napredni, vam žig vrag ni delal takih sitnosti. Klerikalcem gre samo za njih žep, pa naj jim bo potem ime Peter ali Pavel! Pokažite jim hrbet!

Kot volilni maneuver sta skušala posl. Pišek in dr. Leskovar označiti Lobnikovo postopanje napram svaku posl. Pišku. Pa se jim je ta nakana zelo slabo obnesla, kajti priče kmetje so enoglasno potrdili, da je Lobnik šele po občinskih volitvah začel nastopati proti poslancu Pišku. Kmetje, kolikor jih je naprednih, res niso bili zadovoljni z volitvami in vložili proti njim priziv. A Lobnik sam je šele takrat pokazal svojemu svaku zobe, ko mu je ta pričel delati na to, da zgubi gostilniško licenco. Le ker mu je začel nasprotovati povsod, v njegovo, Lobnikovo škodo, je posegel po obrambi. Da mu je poslanec Pišek res hotel škodovati, je razvidno tudi iz izjavanih prič, ki so potrdile, da so imeli in imajo drugi krčmarji mnogokrat istotako odprto preko dovoljenje ure, a jim župan in posl. Pišek dozdaj še ni delal nikakih pregledov in jih tudi še dozdaj ni javil, kot bi to moral in kot je to storil v slučaju svojega svaka Lobnika. Ja, ja: kdor ne parira in se zameri, tisti mora — občutiti! To je klerikalno načelo.

Celje. (Zborovanje.) 18. t. m. se je vršilo v »Nemški hiši« zborovanje državnih uradnikov in uslužbencev. Na dnevnem redu je bil protest proti zavlačevanju službene pragmatike. — Ravno tako zborovanje se je vršilo v Gradcu, koder je bilo 1500 udeležencev.

Gornji grad. (Ženo je umoril.) Zakonska posestnika sta že dalje časa živela celo nesložno. Vedno sta se prepirala in pretepala. Župan sam je imel še poleg svoje žene Marije neko drugo ljubico, koji je obljubil, da jo bo poročil. Zjutraj, 17. t. m. so našli Marijo Župan mrtvo v postelji. Ko so jo zdravniki preiskali, so do-gnali, da je bila — zadavljena. Župana so takoj prišli in oddali sodišču, kjer je skrajša vse tajil. Šele proti koncu zaslišanja, se je nenadoma zagovoril. Radi tega in ker se je iz-vedelo za že prej povedano, ga su-

Vodiški čudeži.

Poslušajte eno zgodbo, ki jo tukaj vam povem — potlej izrecite sodbo, kot poštenim gre ljudem.

Zgodba ta je vsa resnična, saj jo dobro vsak pozna je prav lepa in prav mična, mnogo lepih naukov ima.

Slavna Kranjska je dežela, daleč krog po svet' slovi, vendar ni doslej imela, česar si najbolj želi:

V vseh deželah naokoli najde se kje kak svetnik, Kranjec pa naj dela, moli — on ostane mučenik.

Sred nebeškega je dvora za svetnike mest dovolj, — če za druge je prostora, bo za Kranjca ga še bolj.

Vendar Kranjec vse prenaša, ker je vaje na peklo — a pobožno ženstvo naše vedno si želi nebo.

Ker so pridne in pobožne, so si zmislele tako: če smo druge vse ubožne, ena naj svetnica bo!

Ker v nebesih še premalo je svetnikov in svetnic, naj bi k drugim se pridjalo še Johanco iz Vodice.

Zdaj zanima vsac'ga Kranjca, kaj z Johanco bilo je, kdo da bila je Johanca, kaj se z njo godilo je.

Ko je še prav majhna bila, ona pasla je ovce, vedno rada je molila, če so vid'li jo ljudje.

Ko tako je ovce pasla, vid'la razne je stvari, ker med tem je tudi rastla — so odprle se cči...

Johanca na paši.

Videla je drobne ptice, kako skupaj letajo, kako stikajo glave in si gnezda spletajo.

V zraku letali komarji so visoko do neba — in različni drugi pari bili so — po dva in dva.

Videla je tud' kostrune, ki se z ovčami pode, oven rad z rožičkom sune, ovce prav'jo: me-ke-ke.

Tak je videla Johanca, kak se ptice kljunčajo, a na paši blizu klanca ovce se kostrunkajo.

Tam na griču pa je stala ena cerkvice lepo: in Johanca je dejala in si mislila tako:

Če bi jaz svetnica bila, tam imela bi svoj tron, vsa bi fara me molila vsem bi dala vse zastoni.

Enkrat pa prišel na pašo je sam župnik na sprehod, videl je Johanco našo — in ustavil svojo pot.

In tako ji je govoril: »Vidiš, moja ljuba hči, Bog je vse prav modro storil in za vse ljudi skrbi.

Če pobožno boš molila in zaupala v Boga, božjo milost boš dobila in v nebesa boš prišla.

Če boš pridna kot ovčica, vsakdo rad te bo imel, lahko, da boš še svetnica... — To je rekel in je šel.

Johancine sanje.

Ko Johanca sama bila je sred pašnikov in polj, v sebi je tako sklenila, da pobožna bo še bolj.

Ko je v postelji ležala, in molila je lepo, lepe sanje je sanjala, ki jih vid'lo ni oko.

V sanjah se ji je zazdelo, da odprto je nebo in iz njega prav veselo sveti angelci gredo.

V sredi njih pa gre svetnica vsa obdana na okol, a pred njo stoji telica, kot svetništva živ simbol.

Razsvetli v nebeški zarji zdaj svetnici se obraz — kaj Johanca zre v altarij? — Ta svetnica — to sem jaz... (Dalje.)

LISTEK

PAVEL BERTNE:

Otrok ljubezni.

(Dalje.)

...Da,« je povzel z ganjenim glasom, »da, pojdem se prepričat. Stvar je vredna tega, zakaj ta go-spod zasluži zdaj strogega pouka. S tem, da mu dam njegovo lekcijo, pa moram združiti tudi pojasnilo, zakaj jo dobi. Hvala še enkrat, draga moja. Kdaj dobim Bobeto doma?»

»Bolj gotovo dopoldne kakor popoldne. Njeno življenje je tako ne-enakomerno.«

»Odpravim se jutri zjutraj... zakaj nocoj imam posla po mestu in mi gotovo ne bo mogoče. Z Bogom, Gilberta, z Bogom, dete moje; vrlo dekle ste... Dajte mi še enkrat roko!«

»Ah se potegneta zame, da mi gospa markiza odpusti Bobeto?...«

»Bobeto! Saj je otela ravno njo najtežje krivde. Markiza je bila tista, ki je zagovarjala to možitev. Ah, kako bo blagoslovljala previdnost bo-žjo, ki vas je seznanila z Bobeto!...«

Še enkrat ji je stisnil roko:

»Razume se, da vam ni potreba, govoriti ji o tej reči. Vse potrebno ji povem jaz, mnogo bolje in — kar je glavno — mnogo bolj v vašo hvalo, nego bi mogli storiti sami.«

»Hvala vam, gospod grof.«

Odšel je, dočim se je napotila Gilberta v zgornje nadstropje, k markizi Rošegijski.

Vdova je bila sama.

»Ah, evo vas, dete moje... Ivo-na in njena mati sta šli pravkar dol. Toda če hočete, da pošljem po vašo učenko...«

»Z Ivono zdaj nimam posla, gos-pa markiza,« je odgovorila Gilberta smehljaje. »Že zjutraj sva opravili klavirske vaje, in zdi se mi, da je namenjena ravno zdaj k svoji šivilji.«

»Res je. Bognie, spomin mi za-čenja pešati. Ker pa ste ravno tu in sva sami med seboj, vas poprosim na majhno delo, ki naj osveži moj stari spomin... Tukaj,« je dejala, kažoč ji prostorni predal svoje pisal-ne mize, »imam na stotine pism, iz-med katerih je najnovejše staro že svojih petindvajset let. Treba bo zre-diti vse to in zvezati skupaj vse, kar nosi isti podpis...«

»In vsak zavoj naj bo urejen po abecedi, kaj ne da? To bo lahko delo. Razložiti hoče vse to po pisalni mizi, po stolih, po zofi, in če bo treba, tudi po preprogi... Toda za začetek bo najbolje, ako vas preže-nem od tod, gospa markiza... kajti čez par minut bo vse v neredu...«

»In jaz sem tako sebična, da se pustim izgnati; v svojo sobo pojdem in sedem s pletenjem h kaminu, dok-ler ne boste vi gotovi. Eh, dolgo bo trajalo, uboga Gilberta...«

»Ako ne opravim nocoj, zakle-nevera vrata malega salona — pa do-vršim delo jutri.«

»Tako je. Ali lahko pride kdo pogledat k vam?«

»Lahko, da, gospa markiza.«

In Gilberta je ostala sama pred veliko, odprto miznico... pred tem pokopališčem mrtvih spominov... prijateljev in prijateljic, ki jih že zdavnaj ni bilo več na svetu...

Eh, trebalo je samo začeti; in že se je spravljala na delo, ko je opazila, da ji pojde od rok mnogo hitreje, ako izprazni miznico popol-noma, da izloči najprej kup papirjev, ki niso spadali med pisma.

Tako je dospela do dna mizni-ce; tam pa zagleda mahoma tri pra-stare fotografije na srebru, kakršne so delali pred davnimi, davnimi leti. Gotovo so spale v tem svojem grobu že dolgo, morda dalje od teh zaru-menelih, zaprašenih pism... »

Lahko si mislimo, da je pogle-dala radovedno, kaj predstavljajo. Prva je kazala mlado ženo v krinoli-ni, s staroverskimi, debelimi kitami; kratko motrenje njenih visokomernih potez ji je povedalo, da gleda sliko markize Rošegijske, kakršna je bila v svoji mladosti.

Dolga doba štirideset let, ki je bila pretekla od onega časa, ni bila izpremenila zapovedujočega izraza teh oči, ki ga je poznala Gilberta tako dobro. In ko je primerjalo de-kle ta mladostni, zelo lepi obraz z nagubanim obličjem stare žene, ki je

sedela v sosednji sobi in pletla ob kaminu, je zamrmralo nehote:

»Tako se izpremeni človek na stara leta...«

Segla je v miznico in vzela dru-go sliko...

Ta je predstavljala mladega mo-ža v starosti največ dvajsetih let.

Zdel se je eleganten in stari-kav hkrati, in dasi je bil videti plavalas — smehljaj se je z usmevom, ki ga je opazila mnogokrat na Žakovih ustnicah. Moral je biti njegov oče... markiz de Rošegi... ki se je ponesre-čil na lovu še v Žakovi zgodnji mla-dosti.

In tam... čisto zadaj, globoko v miznici... je ležala tretja slika.

Predstavljala je otroka... de-setletnega, kvečjemu dvajsetletne-ga otroka, z nakodranimi, dolgimi lasmi, ki so obdajali lepi obrazek kakor z rahlo avreolo.

Kakor hitro je prišla Gilberta to sliko v roko in uprla nanjo svoj pogled, se ji je izvil pridušjen vzdih...

Ah, ta slika! Strašno... od po-teze do poteze... do pičice je bila podobna fotografiji, ki jo je bil dal napraviti Florestan, ko je bilo Gil-berti dvajset let!... Fotografiji, ka-tere se je spominjala do najmanjše podrobnosti... ter jo imela pred oč-mi vsak dan... saj je stala na najvid-nejšem mestu, na kaminu, tik pod zrcalom v sobi z lovorečimi venci!

In dočim je drhtela v njeni roki ta otroška slika, se je spominjala tudi

besed, ki jih je izpregovorila markiza na dan njiju prvega srečanja:

»Tako čudno ste podobni neko-mu... ki je mrtvev...«

In takoj... v neizrekliivi raz-burjenosti vseh njenih duševnih spo-sobnosti, med viharno zmedo vseh nagonov... je začela vstajati prete-klost — davni dogodki so se porajali pred njo s svežo, novo silo...

Njeno rojstvo v kolibi na dnu Bislerskega gozda... tik poleg Rošegijskega gradu... Njen oče, ki ni mogel poročiti njene matere ker so ga ubili pri Rejšofenu... Njen oče, o katerem je trdil Florestan — o kakšna laž! — da ne ve njegovega imena... in ki ji je zapustil kot edino dedščino krstno ime: Gilberta...

In še vedno je trepetala v njeni roki slika, ko je odprla stara mar-kiza vrata in stopila v salon:

»No, kako je, Gilberta, ali vam gre delo od rok?«

Zagledala je slike:

»Ah, tu notri so bile! Moj Bog, kako sem jih iskala! To je moj sta-rejši sin,« je dejala, kažoč na sliko dvajsetletnega moža. »In to je moj ubogi Gilbert,« je dodala z vzdihlje-jem ter vzela drugo sliko iz deklič-nih rok...

Šele zdaj je zapazila, da Gil-ber-ti ni daleč do omedlevice:

»Ampak... vam ni dobro, dete moje!«

»Slabo mi prihaja, gospa mar-kiza... Dovolite mi, da ne počakam večerje... Raiša bi šla domov...«

mijo, da je usmrtil ženo zato, da bi poročil svojo ljubico. Odpeljali so ga v zapore celjskega okrožnega sodišča.

Goriško.

Petelinje hlače in goriški velmože. Dva imamo, ki sta si po svojih značajih vsaj podobna, če že ne enaka. Prvi s dokolenjskimi hlačami tirolske noše in zelenim klobukom, drugi z zlatim ovratnikom in svetlimi škornji — Wieser in Casapicola. Nihče njiju ne zna slovenščine, svojo trdo tirolščino pa zavijata oba v svilnat državni papir. Oba paradirata s tem, da bruhata kulturne izrastle svojih ožjih rojakov med naše ljudi. Prvi je že pripravljen na odhod, in mu bomo v kratkem založili punkelj na ramena, da se odpelje v renske pokrajine, drugega bo pa treba eksportirati v Hoferjevo domovino. Čas je itak, da se iznebimo obeh, in poskrbimo, da se bosta zabavala letošnjo zimo vsak v svojem jazbečevem brlogu — masti mislimo, da je že dovolj.

Deželni zbor. Zasedanje je to-raj odgodelo, in prenešeno na december. Do tistega časa se splošno upa, da se bo mogel doseči med strankami sporazum. Dobro. Rado-vedni pa smo, in z nami tudi vsa slovenska javnost, kakšni bodo ti kompromisi, kdo jih bo sklepal. Časa je dovolj, da se vsa stvar temeljito uredi in preudari, kaj nam bo v škodo, kaj v korist. Razumljivo je seveda, da bomo razvoj cele stvari zasledovali in pisali o tem. Ne v ob-sodbi; če bo potreba, bomo tudi so-dili; tisti pa, ki jim ni le do besed, temveč tudi do dela, ki bo prišlo prav čez deželi, naj pazijo, da ne zabredejo, sicer bo ljudi minilo zau-panje. Hočemo, da bo delazmožnost omogočena in popolna, ter da se bo vršilo vse le zaradi dobre stvari, ne pa specijelno glede koristi strank! To bodi povedano že sedaj, ker predlogov, ki se morajo rešiti, je cele kupe, mi pa nočemo, da bo rešitev zastajala.

Ali bomo k temu molčali? Juž-na železnica je premestila mnogo slovenskih uradnikov z njihovih prejšnjih mest v nemške in pomene-čene kraje. Nanovo pa je sprejela v službo 10 nemških prosilcev. — Vprašamo, koliko časa bomo še tr-peli, da se bo zapostavljalo naše lu-di. Radovedni smo sedaj, kam bo namestila upravo juž. žel. te nove prosilce. Opozarjamo pa, da jih nikar ne nastavlja po naših krajih, poseb-no pa ne po tistih, kjer je odjedla kruh domačinom in jih poslala v raz-ne kraje, kjer se bo moral marsikdo iz eksistenčnih ozirov ukloniti kolo-vodjem nemške propagande. Nam je vseh teh zapostavljenih dovolj, in če je prav juž. žel., da izpregovori da-nes ali jutri ljudstvo svojo besedo, ki bo na škodo le prometu samemu, naj pripišejo faktorji, ki povzročajo tako neumestna imenovanja, posledice tega je sebi. Naše ljudi opozarjamo, naj zahtevajo vozne listke povsod v slovenskem jeziku; kdor izmed uslužbencev ga ni zmožen, pa naj gre čez mejo v svojo sveto domovi-no komedijanta Viljema.

Prvo predavanje goriške »Na-rodne Prosvete« se vrši v soboto, 25. t. m. Predava prof. Ilesič iz Lju-bljane o temi: O zgodovinskem po-menu balkanskih vojn. Prijateljem izobrazbe predavanje priporočamo. Začetek točno ob 8. zvečer.

Vstopnice za vsa predavanja »N. P.« razprodala knjižarna Gabr-šek.

Imenovanje. Barona Locatellija, člana gosposke zbornice in dež. po-slanca je imenoval cesar za efektiv-nega tajnega svetnika.

Pismo Johance.

Neka ženska, ime na razpolago, se je obrnila menda na Johanco, da bi ji naznanila, kdaj bi jo bilo mogo-če obiskati, da bi ji pokazala svoj perijodni čudež. Johanca je odgovo-rila z naslednjim pismom, ki je v naši redakciji:

H. J. M. 16. IV. 1913, Vodice.

Predraga v Jezusu! Pri-dite v petek, najbolje u poldan, ker dobro jest ne vem kdaj mi pride ali največkrat okoli 2. po-poldan. Gosp. Župnik bodo tudi dovolili, se priporočam v svete molitve. Srčni pozdrav v pre-svetem srcu Jezusovem.

Ivanka J.

Iz tega pisma, čigar original imamo v roki, je jasno razvidno, da je Johanca uganjala svoj čudež tele-čje krvi z dovoljenjem gospoda žup-nika. Kadar so gospod župnik dovo-lili, takrat ji je prišlo. Zato ima Jo-hancino goljufijo in sramotenje Kri-stusovih ran na vesti duhovščina, ki je pustila in dovolila, da je Johanca krvaveka.

Ostala pisma, ki so nam na raz-polago bodo odkrila še vse drugačne stvari. Iz njih je natančno razvidno, za kakšne namene je Johanca vlekla od ljudi denar. V nekem pismu se tudi bere, koliko procentov je šlo za klerikalne namene, za katoliški shod Čuke, Marijine device itd. Kakšna kronica je odpadla seveda tudi na »Slovenca« in »Bogoljuba«.

Dnevni pregled.

Koliko so Nemci sodelovali pri »osvobodilnih« vojskah? Čisto po Viljemovo se sedaj Nemci ustijo, da so rešili Evropo pred Napoleonovim gospodstvom in iz vlekli izpod Jar-ma »francoskega suženjstva«. V ko-liko so pripomogli Nemci v teh vojskah se razvidi iz nastopnih števil-k. V bitki pri Lipskem je bilo udelež-e-nih na strani zaveznikov 191 ruskih, 109 avstrijskih, 96 pruskih in 41 švedskih bataljonov; dalje med ko-njenico 246 ruskih, 104 avstrijskih, 104 pruskih in 32 švedskih eska-dronov. Ker je bilo med avstrijsko armado 60—70% Slovanov vidimo, da se je bitke udeležilo med 437 ba-talijoni 276 bataljonov Slovanov in med 486 eskadroni 316 eskadronov Slovanov. Sedaj si lahko vsak nare-di sodbo, koliko so vredni nemški slavo-spevi. Ako bi Nemci sami opravl-jali »osvobodilno« delo, gotovo ne bi dosegli tega, kar so dosegli — samo s pomočjo Slovanov! **Kakšne vrednosti je pa »svoboda«**, za katero smo se Slovani bili pred 100 leti ču-timo danes!

Pri nas in drugod. V Kloster-neuburgu je pri sebi občinskega sve-ta prišel na razgovor tudi znan za-akon »Lex Kolisko«. Med debato se je oglasil tudi mestni župnik Scholz, ki je povedal, da bo nabiral med svojimi verniki podpise za uveljav-jevanje imenovanega zakona. Kje pa pri nas delajo duhovni za prosep sloven-skega naroda? Ne samo, da ovirajo delo naših obrambnih društev, am-pak pri vsaki priliki za par grošev in puhlih vladnih obljub prodajo slo-venski narod.

Našim klerikalcem v zgled. Pre-težna večina občinskih zastopov na

Spodn. in Zgor. Avstrijskem je v ro-kah krščanskih socialcev. Na vse kripelje delujejo sedaj na to, da se v obeh kronovinah uvede, kot edino dovoljeni, nemški učni jezik. Pokaži-te se klerikalci, ker imate moč v ro-kah na delo, ne pa še edino potrebno slovensko šolo v Kočevju zavlade-vati na ljubo nekaterim nemškim ka-pitalistom!

»Slovenec«, ki sicer v vsako reč vtakne svoj dolgi jezik, še ni poja-snil, kakšno je bilo razmerje vodiške-ga župnišča napram Johanci in nje-nemu krvavljenu. »Slovenec« bi seveda rad celo zadevo spravil z dnevnega reda, ker mu ni ljubo, da je ljubljenska kranjske duhovščine razkrinkana kot nesramna goljufica.

Zastave Marijinih družb in Čukov. Poroča se nam, da se je pri Johancinih predstavah nabran denar deloma porabil za nabavo zastav ne-kerih Marijinih družb in Čukov. Ta je pa res lepa: Pod zastavami naba-vljenimi z denarjem od predstav te-lečje krvi zbrane »Marijine hčerke« častijo Brzmadežno.

Slišati smo, da je izšla zopet »Napred. Misel«. Bili smo prav ma-lo radovedni, kaj piše to napredno al-bansko glasilo. Ker pa smo slišali, da se v »Napredni Misli« piše tudi o »Dnevu«, smo hoteli to čitati. Dolgo smo jo iskali, predno smo jo našli. Tam piše neki »napredni učitelj« o »Dnevu«. Ni dvoma, da je ta »napre-dni« učitelj v Pragi in da sedi v re-dakciji »Napredne Misli«. Pisanje tega »naprednega učitelja« je po mnjenju drugih ljudi popolnoma ena-ko »Slovenčevemu«. S tem je Na-predna Misel povedala, da hoče biti enaka »Slovencu«. Ker pa je »Slo-venec« zavzel vse polje denuncijant-stva itd., je »Napredna Misel« nepo-trebna, še bolj žalostna pa je, če ho-če v tem s »Slovencem« konkurira-ti. »Napredni učitelj« torej lahko ohrani svojo napredno kulturo v Pragi — za svoj list pa bomo že sa-mi poskrbeli in pa naši čitatelji.

Imenovanja in odlikovanja. »Wiener Zeitung« objavlja imeno-vanja in povišanja povodom »konca sezone«. O Kaniji smo že takojta-ko poročali. Odlikovan pa je tudi avstro-ogrski poslanik na Cetinju, baron Giesel in poslanik v Sofiji, grof Tarnowsky. (Radi doseženih uspehov, kaj pa.)

Povsod informacije. Zdaj se strašno žene in trudi, da se pride na čisto glede škandalov »Canadian Pacific«. Policaji, detektivji aretirajo ljudi, jih gonijo iz agencur na po-licijske urade, od zasliševanj v kaj-ho. Pri tem pa pozabljajo na svojo malomarnost in brezbrzičnost v pre-lšnjem času. No, pri nas je že tako, da se državni organi ne zavedajo svojih dolžnosti, dokler jim kdo ne sesadi glave!

Unikum. (Pa ne senzacionalni film.) Vlada je dovolila, da odprejo v Rumi (na Hrvaškem) madžarsko šolo s pravico javnosti. Toraj ni za-dosti, da nam požre pri nas »Lega nazionale« in »Schulverein« toliko naraščaja; monarhistična vlada po-maga pri izvrševanju rabelskega posla pohlepnim tujerodcem. Seve-da, mi gledamo to z mirnimi očmi in hvalimo na vse pretege hlapčevstvo ubogega Lazarja, ki bo prišel zaradi svoje potrpežljivosti »v nebesa«.

Živinski in letni semenj v Za-gorju ob Savi bude dne 3. novembra kakor druga leta.

Slov. akad. društvo »Adrija« v Pragi priredi v četrtek dne 24. ok-tobra ob 8. uri zvečer vsprejemni večer prvoletnikom; v soboto dne 26. oktobra ob 8. uri zvečer v re-

stavraciji »u divala« svoj prvi redni občni zbor, kojega vsopred je sle-deči: 1. poročilo odbora; 2. poročilo preglednikov; 3. volitev novega od-bora; 4. slučajnosti.

»Akademično društvo sloven-tehnikov na Dunaju« 1. redni občni zbor se vrši v soboto 25. vinotoka 1913. ob 8. uri zvečer v restavraciji: IV. okraj, Schleifmühlgasse 6. Gost-je dobrodošli!

»Gledališko društvo« na Jese-nicah naznanja, da uprizori v nedeljo 26. t. m. ob pol 8. uri zvečer v dvo-rani pri »Jelenu« na Savi veliko de-tekktivsko burko »Olimpijske igre«. Kdor se hoče prav od srca nasme-jati, ta naj ne zamudi te velike bur-ke, ki se je igrala že na vseh večjih odrih z velikim uspehom.

Nesreča pri streljanju iz topiča. Dne 12. t. m. je bilo pri St. Joštu žegnanje. Pri tem slavju se je tudi streljalo. Ko je sprožil pri cerkvi po-sestnikov sin Anton Tominc tretji strel iz topiča, mu je ves naboj zle-tel v obraz in ga težko poškodoval. Pomoči je moral iskati v deželni bolnici v Ljubljani.

Kolo mu je zgorelo. Pred krat-kim je prišel neki trgovec iz Ljub-ljane na motorju v St. Peter na Kra-su in je pustil kolo pred neko tamo-šnje gostilno. Kmalu pa se je zbralo okrog kolesa veliko število domačih fantov, ki so se hoteli pehlati na mo-torju. Pri tem se je razlil bencin na kolesu. Neki 19letni fant je zažgal ta bencin. V hipu je bilo celo kolo v ognju. Lastnik kolesa, ki je bilo po-polnoma uničeno, trpi škodo 600 K.

Lovski plen. Pred nekaj dnevi so našli v gozdu pri Kozjaku še pre-cej dobro ohranjeno kolo. Kolo je bilo najbrže ukradeno in se je izro-čilo orožništvu v Šmartnem.

Aretacija tatu. V noči na 11. t. m. je bila ukradena v mengiški pi-vovarni uslužbenemu natakariju Va-clavu Kavtskemu usnjata denarnica z 250 do 260 K. Orožništvu se je po-srečilo prijeti tatu v osebi 19letnega Vlacava Havelke, ki je uslužben v mengiški pivovarni. Tat je ukradeni denar vžil v klobuk, dočim je ban-kovec za 100 K skril v dozo za ciga-rete. Tatinskega falota je orožni-štvo izročilo okrajnemu sodišču v Kamniku.

Aretacija. Predvčerajšnjim je bil aretiran v Olincah-Nova vas 30-letni, že večkrat predkaznovani de-lavec Wolgemut Mihael, ker je hudo na sumu, da je dne 19. t. m. v Smledniku ukradel 45 kron. Okrajna sodnja bo imela z njim opravka.

Nadležen gost. Pretekli četrtek popoldne je prišel neki Robert Szabo iz Neu-Leopoldana v neko gostilno v Postojni, kjer je bil groz-no nadležen. Vse te lepe njegove lastnosti se je kmalu znašel pod ka-pom. Ker se je Szabo surovo in ža-ljivo obnašal napram orožniku, ga je ta kratkoma aretiral in izročil tamonjemu okrajnemu sodišču.

Živa je zgorela petletna Frančiška Novak, posestnikova hči v Pod-lipi, župnija Raka. Bila je na njivi, kjer je njen oče Franc Novak oral, medtem se je pa neopažena odstra-nila in hitela k ognju, kjer je bil za-kužen neki pastir. Komaj je bila de-klica pri ognju, pa se ji je vžgala obleka. Nesrečni oče je hitel na po-moč in je skušal z golimi rokami po-gasiti ogenj njene goreče obleke, a bilo je brez uspeha njegovo prizade-vanje. Vsa obleka na njej je zgorela in nekoliko ur pozneje je dekletce za opeklinami umrlo. Tudi oče se je med gaženjem hudo opeknel na obeh rokah, za kar se zdi zdravi v kan-dijski bolnišnici.

Zrtve strele. Na Trilju pri Sinju je udarila strela v hišo posestnika Latinaca. V hiši je bilo pet oseb. Strela je ubila na mestu 18letnega fanta in mlado gospodinjjo, ki se je šele pred dvema mesecema poročila. Ostali trije so zelo poškodovani.

Nesreča na morju. Parni čoln parnika »Tula«, ki je vlekli tri bar-ke z ljudmi, je nasedel na pesek. Va-lovje ga je vrglo ob obrežje. Prva barka se je z cnajstimi možmi in z vsem tovorom potopila, tri ljudi so rešili. Drugi čoln se je rešil.

Rodbinska drama. V občini Fel-sö Mikoly na Ogrskem se je dela-vec Teofil Dud sprl s svojo družino, kateri je prišel 60letni tast Abraham Dud na pomoč. Teofil je napadel starca z nožem; ta je pograbil sekiro in ubil zeta in njegovega brata Miho ki je hotel Teofilu pomagati z no-žem zoper Abrahama.

Ljubljana.

— **Volilni shodi in agitacijska potovanja naših klerikalcev.** Nedeljo na nedeljo prirejajo ljubljanski kleri-kalci po deželi volilne shode. Pa tudi med tednom. Tam mečejo pe-sek v oči kmetu, naštevajo svoje delo in zasluge, ne povedo pa, da so to stvari, ki koristijo večinoma več kle-rikalnim poslancem nego kmetu-yo-licu in davkoplačevalcu. Naprave, kakor so: ceste, vodovodi, šole in farovži, to vse mora kmet plačati iz svojega žepa, in če se denar jemlje iz deželne blagajne, so tu prizadeti vsi davkoplačevalci. Za kmečke vo-lilce storijo klerikalni poslanci zato kaj potrebnega, ker so za to delo sami masno plačani in ker jim je za mandate! Za politično gospodar-stvo jim je, pa vpijejo, da jim je bla-gor kmetu pri srcu. Zakaj pa kmetu ne pomagajo, koliko dolgov ima de-žela in koliko primanjkljaja zadnja tri leta? Za posojila in obresti je tre-ba denarja, da se vrnejo in poplača-jo! Kranjska dežela je zadnja tri leta prišla v tako stisko, da sta iz strahu pred polomom zbežala iz dež. zbora bivši glavar pl. Šuklje in poslanec Mandelj. — Da bo o novem letu treba deželne doklade zvišati za 50 odstotkov, tega pa klerikalni sleparji kmetu ne povedo in da so v teku enega leta požrli odborniki in urad-niki 50.000 K dež. denarja samo na dijetah in voznjah, dasi so se vo-zili z avtomobilom (največ po nepo-trebi seveda), — tega ti klerikalni sleparji kmetu ne povedo! — Je pač že zadnji čas, da se naprednjaki zganemo in odpremo oči kmetu po deželi. Kar je stari deželni zbor in odbor poprej prihranil, je klerikalni deželni odbor v petih letih zapravil, po vrhu pa napravil še — 10 milijo-nov dolga. Pa to je šele začetek!

— **Skrajna prednost nemškar-tarske mularije.** Pri petkovem »te-atru« so dobili ljubljanski nemškar-tarji veliko korajžjo. Pogum jim je dal »vzorni nastop« ljubljanske drž. po-litije, mislijo si, da sedaj lahko de-lajo kar hočejo. Včeraj se je nemš-kartarska mularija demonstrativno zbrala pred »Narodnim domom« in kbrila svoj tevtovski »heult«. Ker je policija posegla vmes, se vidi, da ni bilo vse tako nedolžno; seveda are-tacije vkljub temu ni bilo. Slovenci so bili radi vzklila »Živio« kaznovani od 40 do 50 kron! Občinstvo opozar-jamo, da ščiti slovensko lice naše prestolice. Slovenci smo »osvoboje-ni« zato se moramo sami braniti. Naj se vzbudi stari slovenski ponos, pro-š s strahopetnostjo in petolizistvom!

— **Na naslov kavarnarjev!** Ne-štetokrat se je povedalo, da se ne

MILAN SKRIBINŠEK:

Slov. dr. matična šola.

»Dramatično društvo«, ki je leto na leto skrbelo za to, da so se upri-zarjale v deželnem gledališču pred-stave, se je znašlo letos naenkrat pred takimi težkocami, da mu je bilo nemogoče uresničiti tudi sezono 1913/14. Nato se je zavzel za stvar občinski svet ljubljanski, a končno je moral tudi ta resignirati. Razmere so bile takšne, da je bilo očividno, da letos ne bo slovenskega gledali-šča, če se ne znajde razum »Drama-tičnega društva« in občinskega sve-ta še kakšen faktor, ki bi bil voljan in poklican omogočiti v Ljubljani gledališko sezono 1913/14.

Mi igralci smo stali ob strani in čakali. Upali smo in upali. Končno smo prišli do žalostnega spoznanja, da bomo ostali brez dela in da bodo naše zmožnosti zarjavele, če se sami ne zberemo in se ne rešimo pred du-ševno lakoto, ki nam je grozila.

Da, sedaj smo bili poklicani mi, rešiti slovensko dramo, sedaj smo bili poklicani mi skrbeti za naraščaj slovenskega igralstva in sklenil sem zbrati slovenske igralce in igralke v klub ter z njimi vpriparjati v de-želnem gledališču dramske predsta-ve in ustanoviti prvo slovensko dra-matično šolo.

Pravim prvo slovensko drama-tično šolo, ker je dosedaj sploh nikoli nikier ni bilo. To, kar se je imeno-valo dosedaj pri nas dramatična šola, ni bilo nič drugega, kakor slaba skrb za vzgojo statisterije. Tu pa tam se je našel seveda kakšen več ali manj nadarjen »učenec«, ki je za-čel dobivati manjše vloge, in je po-stal tako počasi precej rutiniran di-letant, ki je bil za izpolnitev kakšne manjše vloge v slovenskem drama-skem ansamblu čisto dobrodošel.

A kje so oni igralci, kje so igra-lke, ki bi si jih bilo moralo slovensko gledališče tekom tega lepega števila let vzgojiti? Ni jih!

In zakaj jih ni? Ali prejšnja vod-stva slovenskega gledališča niso ču-tila krvave potrebe po res dobrem naraščaju? Ali pa mogoče niso ve-dela, da je bilo to, kar se je za njih časa imenovalo pri slovenskem gle-dališču »dramatična šola« le žalost-na karikatura takšne šole? Ali ni bilo po odhodu Ignacija Borštnika igralca, ki bi bil zmožen voditi takš-no dramatično šolo v pravem pome-nu besede?

Seveda, za učitelja dramatične šole ne zadošča, da je rutiniran, tem-peramenten igralec, treba mu je tudi zadostne naobrazbe in treba je na-dalje, da je srkal ob začetku svoje igralske poti tudi sam ob viru odes-ke umetnosti.

Prepričani, da si bomo mogli ustanoviti dramatično šolo, ki bi za-slужila to ime, smo sklenili v okrilju »kluba slovenskih igralcev in igral-ke« ustvariti takšno šolo in služiti tako slovenski umetnosti tudi s tem, da ji vzgojimo novih mladih moči.

A prišlo je drugače, upamo da bolje. — Ljubljanski občinski svet je sprejel poudbo zagrebškega gleda-lišča, ki bo prihajalo s svojo opero in opereto k nam in nudilo tako ljub-ljanskemu občinstvu precej muzikal-nega užitka in one prijetne, lahke zabave operetnih večerov.

A kaj to! Za slovensko gleda-lišče je večje važnosti, da pride v Ljubljano Ignacij Borštnik kot arti-stični vodja. To je pridobitev, ki jo mora z veseljem pozdraviti vsak pri-jatelj slovenske drame. Ne le to, da bomo imeli vzorno naštudirane dramske predstave, ki jih bode pre-veval dih Borštnikove umetniške osebnosti, nadtamo se tudi, da nam ustvari vsaj on — prvo slovensko dramatično šolo.

Saj za uresničenje te ideje ni potreba nič drugega, kakor zmožno-sti, volje in veselja do dela. Tu ni treba nikakšnega velikega aparata in nikakega kapitala, kajti slovenska dramatična šola se ne more in ne sme smatrati kot vir postranskih dohodkov onih igralcev, ki na njej podučujejo. V naših razmerah je tre-

ba delati iz idealnega navdušenja, iz ljubezni do svojega poklica in do slovenskega gledališča, iz skrbi za njegov procvit.

Imeli smo vsako leto takozvano »Dramatično šolo«. A delalo se je v njej jako malo, včasih celo nič. Samo ime je bilo tu, drugega nič. Edini, ki se je res zavzel za svoje učence, je bil menda Hinko Nučič, ki pa seveda tudi ni mogel skoraj ničesar doseči. — Predvsem je smešno, če se misli, da zadoščata za takšno šolo dva meseca, po preteku katerih uprizore učenci v gledališču kakšno veseligrro ali narodno igro s petjem. Potem pa sistem vzgoje! — Klasične so besede, ki jih je izre-kla slovenska igralka začetkom lan-ske sezone, ko se je razvila v gleda-liški pisarni debata o dramatični šoli: »Vsak naj dobi svoje število učencev in koncem dramatične šole bomo potem že pokazali, kdo jih je boljše naučil!«

Naučil! Saj to je ravno, ker mi-slite, da se je mogoče igranja naučiti. V tej zmoti tiči tudi nepravil sistem vzgoje. Učitelji dramatične šole ne sme učencem igrati, in ti ga ne smejo posnemati! On ne sme stopiti sam na oder in pokazati čisto natančno učencem z uporabo organa, mimike in kretni sam, kako naj izražajo različna čustva, ali karikaturizirajo različne značaje. Učenec mora no-

iskati izraza za vse to sam v sebi in ga bo tudi našel, če je kaj talenta v njem, in če je učitelj poleg svoje umetnosti toliko pedagoga in inteli-genta, da zna iz učenca izvabiti one zmožnosti, ki jih ima. Vsaka umet-nost je v svojih zadnjih konsekvencah individualna, tudi igralska. Zato izraza eno in isto čustvo in in ka-rakterizira en in isti značaj talenti-rani učenec drugače, kakor njegov učitelj. Dva različna igralca, ki sta res samonikla umetnika, igrata eno in isto vlogo različno, a sta lahko pri tem oba umetniško resnična.

A kaj smo doživeli vedno pri javnih produkcijah dosedanjih slo-venskih »dramatičnih šol«? Videli smo na odru ali same Nučiče, ali sa-me Danile itd.

Ko je nameravalo lausko vod-stvo slovenskega gledališča pre-ustrojiti ali prav za prav na novo ustanoviti dramatično šolo, so ne-kateri člani predlagali tudi, da bi se delo delilo in sicer na ta način, da bi imela igralka ženske učence, igra-lec pa moške.

To bi bilo prvič nepotrebno, drugič pa nepravilno. Nepotrebno radi tega, ker naša dramatična šola ne bi imela nikdar tistega števila učencev, kakor jih imajo velikomest-ne dramatične šole, ki imajo po 60 do 80 učencev vsako leto. Pri nas se jih sicer oglašajo tudi vsakokrat

sme voditi psov v kavarne in restavracije, a kakor je videti brez uspeha. Zadnje čase gleda v kavarnah kot v nekaki prodajalni psov, tu leži eden pod mizo, tam eden skače po stolah sem in tje, tretji leži na zofi itd. Človek si ne upa niti v kavnarno, ker se boji, da bi ga pasje bolhe ne požrle! — V interesu kavarnarjev je, da se zabrani voditi pse v javne lokale, kar je tudi policijsko prepo- vedano. Tu ni ozira ne proti civilisti in tudi ne proti oficirju. Mislimo, da zadostuje!

— Polica Turner mora iz Ljubljane! Vsi ki so »občudovali« petkov nastop policaja Turnerja, so prepričani, da mora imenovana nesposobna oseba iz Ljubljane. Tudi mi bomo delovali na to, da se izvrši ta zahteva!

— Avstrijci! Kakor čujemo, so bili v petek, pri proslavi Lipskega, aretirani Slovenci, kaznovani s precej občutnimi zapori, oziroma svota- mi. Pribiti moramo, da jih je bila ve- čina popolnoma brez vzroka areti- ranih, med tem ko je nemškutarska mularija odšla brez kazni. — Res lepo je, biti »osvobojen«!

— Nepriljubljenost Francozov. Kakor znano, se je na ljubljanskem gradu mala francoska posadka dolgo hrabro branila proti avstrijski pre- moči. S posadko je simpatiziralo ja- ko veliko število Ljubljančanov, za- to so hrabrim vojakom skrivaj nosili ponoči na grad hrano in druge po- trebne reči. Prebivalci Ljubljane so takrat vedeli, kakšno svobodo so do- bili od Francozov. Zato je precej smešno, ako razni »zgodovinarji« trdijo, da so se Ljubljančani oddah- nili. Veliko »uglednih« Slovencev je takrat šlo za Francozi, ker so vedeli, kaj jih čaka, ko se vrnejo Avstriji! V spomin padlim Francozom so v soboto vsi Ljubljančani razobesili zastave.

— Sinoči smo imeli opero, danes jo imamo zopet, a jutri, pojutrišnjem ves ta teden? Ves poldrugi teden? Kaj se bo igralo? Ali se drama že pripravlja? Je osobje že angažirano? Kakor čujemo — še ne. Zakaj se nič ne dela? Čujejo se različne stvari. Borštnik in Treščec se baje še nista zedinila. A sliši se tudi, da je Gove- kar Treščecev namestnik? Zakaj to- rej on nič ne dela? Sploh pa, na kak način je Govekar Treščecev namest- nik? Kdo ga je imenoval? Kje je bilo to objavljeno? Baje je zagreb- ški intendant po Govekarju brzojav- no ukazal slovenskim igralcem in igral- kam, da nastudirajo drami »Mili- nar in njegova hči« in »Tekmo«. Pri tem pa slovenski igralci in igralke še niti angažirani niso. Kot prvi po- goji je stavljen v pogodbi občinske- ga sveta z zagrebško intendantom ta, »da angažira vse igralce in igralke, ki so bili doslej angažirani pri slo- venskem gledališču v Ljubljani in so ostali brez angažma ter so še v Ljub- ljani, ter da jim zagotovi gaže, ka- kršne so imeli v zadnji sezoni od 1. oktobra 1913«. Pol meseca oktobra je že davno minilo, dne 16. t. m. bi bili morali dobiti člani že prve polme- sečne gaže — a so še danes brez de- marja! — Kakor si tudi žele dela, je vendar jih treba prej angažirati, pre- den jim zapovedujejo.

— Beračenje. Doznali smo, da hodijo po Ljubljani nune in prosjačice za klosterske ustanove. Prvič mora- mo take ljudi izgnati že zaradi tega, ker so nam klostri pojedli že mnogo tega, česar so se ljudje osvobodili poprej; tisti pa, ki so še ostali, po- šiljajo — pomislite samo odkod!

precejšnje število, 20 do 30, a pomi- sliti je treba, da večina teh ne bi smela priti kot material dramatične šole v poštev, kakor se je dogajalo to do sedaj. Treba bi bilo določiti go- tov čas za preizkušnje in presoji teh ljudi, ki so se prijavili. Po pre- teku tega časa naj bi se potem oni, ki so očividno talentirani, zbrali in združili v posebni skupini — v dra- matični šoli. Oni drugi pa, o katerih ni upati, da bi se mogli kedaj razviti v dobre igralce, in oni, ki so sicer nadarjeni, a radi svoje vnanjosti ali pa radi kakšne napake v izgovar- javi, ki je ni mogoče odpraviti, ne morejo vstopiti v dramatično šolo, ti pa bi se naj združili zopet v svojo skupino in vzgojili za statiste. Saj je statisterija pri gledališču jako važen faktor, in tudi zato bi se moralo skr- beti drugače, kakor do sedaj.

Toda o tem drugič več. Ostalo bi torej malo število in- teligentnih učencev, ki bi bili izbrani pred vsem po svoji nadarjenosti, a presojeni tudi po svoji vnanjosti in organu.

Radi števila učencev torej ne bi bilo treba deliti poduka med več učiteljev. Edino, kar bi bilo dopustno, bi bilo to, da se vzgoja statisterije poveri drugemu. A boljše je na vsak način, da ostane ves dramatični po- duk v eni sami roki, kajti mnogokrat bi se zgodilo, da bi se znašli statiste, rla in dramatična šola pri skupnih nastopih, in takrat bi dve nasprotni metodi le otežkočili delo.

— celo iz Trsta svoje maskare z malho v Ljubljano, da naberejo kaj za stradalajoče »služabnike božje«. Vrh vsega ne znajo te beračice be- sedice slovenščine in vprašujejo »ni- cene italijenskih?« Da se taki ljudje sploh upajo pred vrata poštenega Slovence, ki jih v najmirnejšem slu- čaju kratko odslovi. Nenasitno pro- jastvo naj si najame kako novo Jo- hanco, take predrznosti pa naj se prihodnjič opusti, če noče sifofutati z vsro torbo iz hiše — pa niti ne sko- zi vrata! Zaenkrat nam je dovolj potrpežljivosti, beračice pa čez mero!

— Sokol Vič. Vabi prijateljice in prijatelje plesa k plesnim vajam, ki se bodo vršile od 26. oktobra naprej vsako nedeljo v salonu gostilne pri Travnu na Glincih. Na zdar!

— Pozor, pevška društva! V za- ložbi »Učiteljske tiskarne« bosta iz- išli že tekom tega tedna narodni pe- smici (partituri) »Gozdje je že zelen« in »Vigred se povrne«. Krasno ju je harmonizoval za štiriglasni moški zbor g. Oskar Dev. Njih besedilo je pomembno, tako, da sta kakor glede na harmonizacijo tako na tekst jako primerni za nagrobnice. Saj razven pesmice »Blagor mu« in »Nad zvez- dami, ki sta že itak izpeti, nimamo drugih in vse hvale je vredna misel g. O. Deva, da nam je dal s svojimi skladbami dve krasni, novi nagrob- nici. Pesmici bosta obe natisnjeni na poli papirja in sicer tako, da bo prva pesmica na drugi strani papirja in druga na tretji. Prodajajo se v naj- manj 20 izvodih za K6.— Pevska društva, segajte po njih!

— O »Sveti, Johanci iz Vodice priobči« Slovenski Ilustrovani Ted- nik« ta teden 2 slike: Johanca in vodišča farovška kuharica roko v roki in druga slika, kako Johanca zamaknjena kleče molči. Slike sta obe posneti po posebnih fotografijah, ki se jih je posrečilo dobiti. »Slovenski Ilustrovani Tednik« priobči tudi sli- ko izvoščeka Ažmana, katerega je Johanca najela, da jo je peljal v ljubljansko klavnico po — telečo kri — in kateri je potem razkril njene sleparije. »Slovenski Ilustrovani Tednik« se dobi v vseh tobakarnah in knjižarnah.

— Gostovanje hrv. opere. Si- noči smo prvič slišali hrv. goste na našem odru. Gledališče je bilo raz- prodano in nabito polno. Tako pol- ne hiše že dolgo nismo videli. — Hrv. opera se je predstavila s svo- jim najboljšimi silami. Odveč bi bilo peti hvalo Vuškoviću Jastržbske- mu, Sughovi, Hrvatovi itd. Vsi so želi obilo aplavza. Z radostjo smo pozdravili tudi našega Križaja. Dir- gent je bil g. S. Albini. Orkester, zbor in solisti — vse je bilo v naj- lepši harmoniji. »Trubadurja« smo že slišali — bil je seveda skromnej- ši — no, bil je naš. Prvo gostovanje nam daje upanje, da bo dala hrvat. opera nam dovršene predstave. Ob- činstvo se je navžilo in naploskalo. Pri predstavi je bil tudi uničevalec slov. gledališča moralist dr. Suster- šič. Pa se je nekam skrival. Menda je že vedel zakaj. — Hrv. goste so pop. sprejeli na kolodvoru zastop- niški mestni in »Dram. društva«. Da- nes se »Trojator« ponovi.

— Zaletel se je majhen psiček. rujava barve, sliši na ime »bucic«. Kdor ga najde, naj ga odda v trgo- vini Stari trg št. 5, proti nagradi.

— Potomec egipčanskih kra- ljev, stavitelj piramid, veliki duhov- nik boginje Isis, Abaces, je vodilni zli duh cele tragedije, ki se v »Pos- lednjih dnevih Pompejev« odigrava pred našimi očmi. Gledalec dobi jasno sliko o popačenosti poganskih duhovnikov, ki jim je naslada vse, in ki se ne straše niti najhujšega zlo- čina — umora — samo, da nasitijo svoje strasti. Uporabljali so, danes še nerazumljive čarovnije, da so va- rali in pridobivali na svojo stran lu- di, ki so jih potem izsesavali. Božan- stva so jim plašč, za katerim prikri- vajo svoje osebne podle namene. Ker tolikokrat sličimo o egipčanskih duhovnikih, to nam predstavlja tudi tragedija Pompejev v kinematografu »Ideal«, kjer se igra danes posled- nje in zato nihče ne bo zamudil lepe prilike spoznati se z življenjem sta-rega sveta.

— »Hurra nastanitev« je najsi- lajnija veseloigra, kar se jih je do sedaj predstavljalo, ter se bo de- predvajala v soboto v kino »Idealu«. Vsaka posamezna scena vzbuja ne- popisen smeh. Danes zadnjikrat »Poslednji dnevi Pompejev«. V to- rek »Germinal«, silovito delo Emile Zola samo zvečer od 7—9 in 9—12. Jutri specijalni večer.

Voitsberska zverina.

Zver postaja, odkar je pritisnil mraz, vedno nevarnejša in vsled gla- du tudi vedno drznejša. Minolo ne- deljo se je opetovano zgodilo, da je prišla raznim prebivalcem Voitsber- ga in okolice na vidik. — Ko je šel to nedeljo neki kmet iz voitsberske okolice s svojo ženo zjutraj k rani

maši v Voitsberg, je zapazil, ko je stopil iz gozda na okrajno cesto, ve- liko

roparsko žival, ki se mu je naglo bližala.

Zverjad je bila mačjega života in mačje hoje, a neprimerno večja od vsake mačke, pa bodisi, da je še tako zrasla. Ta zverjad se je bližala iz nasprotni strani gozda naglo, deloma leže-plazeč, deloma v dolgih skokih, kmetu in njegovi ženi. Oba je postalo, umljivo, strah in pospešila sta na moč svoje korake, dasi je bil kmet pameten dovolj, da ni pričel kar na- ravnost bežati, kar bi bilo zverjad seveda le še bolj opogumilo. Ko sta bila oba še jedva kakšnih 10 minut od Voitsberga, se je kmetu posrečilo, najti v nekem razoru kraj ceste neko zarijavlo motiko. Pobral jo je za slučaj, da bi potreboval orožje, pri tem pa vedno bolj hitel. Zverjad pa je morala biti očividno zelo glad- na, kajti tudi ona je na moč in vedno manj previdno, hitela proti bežečima. Ko sta bila kmet in njegova žena že tik pred Voitsbergom, se jima je bila zverjad približala že na 30 korakov in kmet je že hotel

počakati jo, da ga ne pograbi beže- čega in neprimernega.

Med tem pa je bilo slišati gla- sove kakih 20 do 30 bližajočih se kmetov, žen in moških. Vrhutega se je približalo tudi iz one smeri goz- da, odkoder se je bila priključila zver- jad, par moških. Le to vse, je zver v zadnjem trenutku premotilo, ozi- roma preplašilo, pustila je kmeta in njegovo ženo ter v urnem begu zginila preko polj, njiv in pašnikov nazaj v gozd. Ko so kmetje — videli so zverino vsi — prišli v Voitsberg, so stvar tako javili orožnikom, in ti o odhiteh z lovci v gozd, lovit zver. Tem lovcom se je pridružilo mnogo drugih Voitsberžanov.

Zverjad se je skrila in ostala ne- opažena. Med tem pa je neki lovec, ki je stal in prežal že par ur na svo- jem stališču, šel nekoliko v stran, hoteč pregledati tudi svoj del vrste gonjačev. Ko se je vrnil na svoje staro, oziroma prejšnje stališče, pa vidi kakih 10 korakov pred seboj na onem mestu čepeti

zverjad.

Pograbil je puško, pomeril in vstrelil...

V tem pa se je že tudi zver spela pokonci in bliskoma skočila v kolo- voz pod onim stališčem lovčevim. V istem trenutku je prišel po onem kolovozu nek drvar. Slučaj je hotel, da se je zver, ki ga prej najbrže ni videla, v skoku zaprašila vanj in ga podrla. Predno pa je mož, ki se je bliskoma pobral in za

zverjo zalučal sekro,

dobroba zavedel vsega dogodka, je zver že zginila v grmovju in gostih mladih smrekah. Seveda tudi lovec ni bil len in še dvakrat nagloma, za drugim, vstrelil za zverjo. A tudi strelji so bili brezuspešni in zverji naj- brže niti nanih niso.

Vsi lovci in orožniki pa so še bili v gozdu na preži, ko pridirja ves prepaden med nje nek uslužbenec postaje Voitsberg, ter jim javi, da je pred dobre pol ure hotela

zverjad napasti nekega železniškega uradnika tik pri postaji.

Na njegove klice so prihiteli uslužbenec in drugi, a zver jam je renčaje sicer pokazala zobe, vendar je bilo očividno, da se ji ni prav po- sebno mudilo, kajti v prvo se je sti- snila k tlom, očividno hoteča se pri- praviti na skok proti ljudem, a šele po več trenutkih obrnila hrbet in skokoma zginila v bližnji gozd. I to- krat so se obrnili lovci takoj v smer, v katero je zver zginila, a ves pogon je ostal brezuspešen. Zver je i tokrat odnesla pete. Umevno pa je, da se je vsled tega polotila prebivalstva v Voitsbergu

pravcata panika.

Še istega dne, v nedeljo, proti večeru, pa se je zvečer v drugo po- javila pred — voitsberško postajo. Predrla je bila kordone lovcev in ve- rigo gonjačev, ter prišla na svoje pred par urami zapuščenno mesto, od lovcev neopaženo, nazaj. Tokrat so se ji bližali uslužbenec in poklicani lovci, a v četrti je ušla. Ker si že niti odrasli ne upajo več sami niti, podnevi, kaj še ponoči, hoditi po ce- stah in potih, je odredila oblast, da se imajo takoj

zapreti vse meščanske in ljudske šole v Voitsbergu in po okolici.

Tudi je dovoljena nošnja kakor- šnegakoli orožja. Sodba o pripadno- sti živali, je zelo različna. Računajo pa tudi s tem, da je kak jaguar, kajti lovci trdijo, da se jim je zlasti v teh slučajih zamogla izogniti le s tem, da je ušla na — drevo.

Kljub temu, da postaja stvar vedno opasnejša,

pa se najdejo ljudje, žal tudi med nami Slovenci, ki nočejo vsega tega razumeti in v svoji brezmejni zabito-

sti vodijo lovsko vodstvo s tem za- nos, da se ponujajo kot izurjeni lovci, a se na to došlim, uljudnim vabilom ne odzovejo, marveč pošiljajo lov- skemu vodstvu v Voitsberg in Ad- montu neslane opazke in spise...

Trst.

Zapostavljanje slovenske naro- dnosti na tržaškem železniškem rav- natelstvu. Kako je slovensko ura- dništvo zapostavljeno na c. kr. želez- niškem ravnateljstvu v Trstu, o tem prinaša »Časopis jugoslovanskih železniških uradnikov« natančno statistiko. Tržaško ravnateljstvo šteje glasom statistike od 31. de- cembra 1912: 458 uradnikov, ura- dniških aspirantov, volonterjev in honorarnih uradnikov. V sorazmer- ju prog, ki teko samo po slovenskih, hrvatskih in laških tleh, bi morali biti uslužbeni samo uradniki slo- venske, hrvatske in laške narodno- sti. Toda oziroma se rajši na prebi- valstvo, stanujoče v tem okrožju tržaškega ravnateljstva, da se nam ne bo predbacivalo kdaj od nemške strani nepravilnosti. — V dokaz razmerja uradništva, kakor bi mo- ralo biti, naj nam služi sledeča raz- predelnica: Slovenci in Hrvatje 1.553.781, Italijani 374.892, Nemci 60.073. Torej bi moralo biti v sora- zmerni s prebivalstvom pri tržaš- kem železniškem ravnateljstvu: 357 uradnikov slovenske in hrvaške 86 uradnikov laške in 15 uradnikov nemške narodnosti. Kako pa je v re- snici, naj nam služi sledeče števil- ke: Slovani 145, Italijani 51, Nemci 262. Ponovno konstatiramo, da bi moralo biti v tržaškem železniškem ravnateljstvu 357 uradnikov sloven- ske in hrvaške narodnosti, v resnici jih je pa samo 145, torej manj 212 uradnikov — laških uradnikov bi moralo biti 86, jih je pa 51, torej manj 35; nemških uradnikov je 262 po statistiki prebivalstva bi jih mo- ralo biti 15, torej jih je 247 več. Pri sedanjem razmerju uradništva je skoraj polovica več uradnikov nem- ške narodnosti, kakor pa uradnikov slovenske in hrvaške narodnosti. — to se nam je zdelo znova pribiti, da znova pokažemo javnosti, kako za- postavljen je jugoslovanski uradnik pri c. kr. državnih železnicah, pri državnem podjetju, ki naj služi v prvi vrsti ljudskim interesom in ne vsenemški propagandi do moria Ad- rijanskega, kakor so tržaški nemški železniški uradniki pred kratkim v svojem uradniškem glasilu jasno povedali pred vso javnostjo.

Najnovejša tele- fonska in brzojavna poročila.

GROF BERTHOLD HOČE NA VSAK NAČIN VOJNO S SRBIJO.

Ker je Srbija s svojim sklepom: ugoditi nasvetu Francije in Rusije ter odpočitati svoje čete iz Alba- nije, preprečila avstro - ogrske na- mene in prekrizala račune vseh ti- stih, ki bi radi videli teči kri v po- tokih, si je grof Berthold zmislil nekaj novega, s čemur misli Srbijo prisiliti do konflikta.

Pariz, 22. oktobra. »Journal de Debats« poroča iz Beograda, da je grof Berthold dal sporočiti, da bo poizvedoval o načinu, kako bodo srbske čete zapuščale zasedeno al- bansko ozemlje. List pravi, da s tem nastopajo nove nevarne težko- če v razmerju med obema država- ma. (Ta korak ženalnega Berthol- da je najboljša priča, kdo je v zad- njem konfliktu imel vseh in korist in koliko so vredne lavorike, ki jih na Bertholdovo zmago sipajo nem- ški listi.)

ZAHTEVE, KI JIH STAVLJA SRBIJA AVSTRIJI.

Pariz, 22. oktobra. »Temps« po- roča iz Beograda: Srbska vlada na- merava zahtevati od Avstro-Ogr- ske garancij, da se bodo v prihodnje preprečili vsi nadaljni albanski vpa- di v srbsko ozemlje in stavi sledeči dve zahtevi:

1. Avstro - Ogrska se naproša, da sklene garancijsko pogodbo s Srbijo.

2. Stalni mednarodni vojaški kordon naj zasede vse pozicije ob srbsko - albanski meji, da se na ta način prepreči albansko ropanje.

IZJAVA VOJNEGA MINISTRA BOŽANOVIČA.

Belgrad, 22. oktobra. Srbski vojni minister Božanović zatrjuje, da bo pomikanje srbskih čet z al- banskega ozemlja vsled od slabega vremena razdrhtih cest in prehodnih točk, trajalo 14 dni.

Srbske čete bodo zasedle pozic- cie na srbskem ozemlju demobiliz-

zirane pa ne bodo, dokler ne bo v Albaniji miru in reda.

ULTIMATUM IN SKUPŠČINA.

Belgrad, 22. oktobra. Napred- niak Stojan Novaković bo v Skup- ščini interpeliral ministrskega pred- sednika Pašica glede ultimata.

ESAD PAŠA KOT VLADAR.

Petrograd, 22. oktobra. Ruske zunanje ministrstvo je dobilo od Esad paše prošnjo, da naj bi Rusija pri- znala Esad pašovo vladno in jo pod- pirala. Esad paša obljublja, da bo njegova vlada skrbela za mir in red v Albaniji.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 22. oktobra. Po general- ni debati o davkih na avtomobile se je priglasilo 20 rusinskih govornikov k stvarnim popravkom. Začeli so se obstrukcijski govori. Nato je bil pa sklenjen kompromis v ta smisel, da bo glasovanje jutri, nakar so se ostali govorniki dali izbrisati iz go- vorniške liste.

SRBSKE ČETE ZAPUŠČAJO ALBANIJO.

Belgrad, 22. oktobra. (Izvir- no brzojavno poročilo »Dnevnu«.) Srbske čete so že začele zapuščati strateške položaje, ki so jih zase- dle na ozemlju avtonomne Albanije. Ker imajo s seboj večjo množino vojnega in drugega materiala, ki se mora najprej odpeljati, cest pa ni, se vrši to bolj počasno in zato ni pri- čakovati, da bi se popolno evakuir- ranje Albanije izvršilo do konca te- ga tedna.

ARNAUTI NE BODO NAPADALI VEČ.

Belgrad, 22. oktobra. (Izvir- no brzojavno poročilo »Dnevnu«.) Srbske čete se ustavijo na meji, ka- kor in je določila poslaniška konfe- renca v Londonu, kjer se dobro utri- dilo, da preprečijo eventualen nov arnautski napad. Sicer se pa splošno sodi, da ponovitev takega napada ni posebno verjetna, ker so Arnauti že pri prvem napadu dobili tako lek- cijo, da se jim ne bo več tako kmalu zljubilo ponoviti napada, ki bi kon- čal ravnotako kot prvi, ali pa še slabše, ker bo srbska vojsna uprava v bodoče previdnejša in ostanejo na albanski meji močne posadke tudi potem, ko se razmere v Albaniji uredijo.

SRBSKI ARNAUTI SO MIRNI.

Belgrad, 22. oktobra. (Izvir- no brzojavno poročilo »Dnevnu«.) Arnauti, ki živijo na srbskem ozemlju, so najbolj zadovoljni, da so bili napadalci iz Albanije tako hitro pregnani in tako temeljito poraženi. Srbski Arnauti so namreč največ trpeli radi vpada albanskih čet iz avtonomne Albanije. Vpadalci so jih silili, da bi se jim pridružili in ker se ogromna večina srbskih Arnautov ni hotela odzvati temu pozivu, so vpadalci ravno po albanskih vaseh grozovito razsajali in pobili vse, ki se niso mogli rešiti pravočasno z begom.

Srbski Arnauti so šli srbskim četam v vsakem oziru in vedno na roko, mnogi so se pa tudi prostovolj- no borili v srbskih vrstah, posebno v Prizrenu, kjer so arnautski pro- stovoljci močno ojačili v začetku maloštevilne srbske čete. Iz tega se vidi, kako smešna je trditve dunaj- ske diplomacije, češ, da so se uprli srbski Arnauti in da jim je samo pri- hitelo na pomoč neznan število Arnautov iz avtonomne Albanije.

REKTIKACIJA SRBSKO - AL- BANSKE MEJE.

Belgrad, 22. oktobra. (Izvir- no brzojavno poročilo »Dnevnu«.) Sile trojnega sporazuma (Rusija, An- glia in Francija) se vedno jasneje izjavljajo za srbsko zahtevo po taki spremembi srbsko-albanske meje, kakor si jo želi Srbija. Francosko časopisje, tudi ono, ki notorično stoji v zvezi s francoskim zunanjim ura- dom, vedno odločnejše zahteva, da se mednarodna komisija, ki ima de- finitivno določiti srbsko - albansko mejo, ozira na to upravičeno zahte- vo srbske vlade.

FRANCIJA ZA SRBIJO.

Belgrad, 22. oktobra. (Izvir- no brzojavno poročilo »Dnevnu«.) Z velikim zadoščenjem se v vseh tukajšnjih krogih konstatira, da Francija, ki je bila vedno priateljs- ko razpoložena napram Srbiji, še nikdar ni tako odločno in odkrito stala na njeni strani kot sedaj.

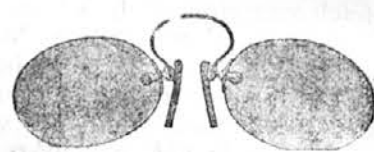
Srbija nikakor ni osamljena, ona ima na svoji strani simpatije ogrom- ne večine Evrope in te simpatije so za njo dragocene, posebno ker ima tudi svojo realno vrednost: Sr- bija bo namreč prva od vseh bal- kanskih držav dobila v Parizu po- trebno posojilo.

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

K. JURMAN OPTIK IN SPECIALIST Šelenburgova ulica

Optični zavod z električnim obratom. — Aparati, poljska kukala, daljnogledi.
Za prvovrstno tehniko se jamči. — Popravila se izvršujejo v lastni delavnici.

Poslajte naročnino, ako je še niste!

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. Pri malih oglašitvah ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Do sobote je vsled odpotovanja naprodaj lepa grednica, postelja, pisalna miza in omara za obleko nizka. Josip Oblak, Glince, Ločnikarjeva ulica 92. 1028-2

Meblovana mesečna soba, s posebnim vhodom, je takoj za oddati. Poizve se v »Prvi anončni pisarni.« 1027-3

Sir v hlebih, 1—4 kg najboljše kakovosti, polnomastno, razpošila po nizkih cenah Franc Jesenovec, Preser. 1029-4

Tovarna planinov

Anton Pečar, Trst
ulica Farneto šte. 42.

izdeluje po naročilu pianine, ki so po svoji konstrukciji, dobrem materialu in najnovjšem lastnoizumljenem modelu dosegli vsepoved najboljše sloves. Priporočam se slav. učitelstvu, preč. duhovščini i. dr. veleuglednim krogom za naročila, kakor tudi vsako ugaševanje in popraviljanje glasbenih instrumentov.

8 dni na poizkušnjo

pošljem vsakemu za 8 dni zamenjave ali denar nazaj po povzetju:
Amer. niki. ura K 280
Rokopn. pat. ura K 3—
Am. Goldin-ura K 350
Zelen.-Rokopn. K 4—
Rokopn. dvojni plašč . . . K 450
Plataceta mestna ura K 5—
Srebrna imitac. dvojni plašč . K 6—
14 kar. zlata ura K 18—
Orig. Omega-ura K 20—
Konkur. budilka ponikljana, 20 cm visoka . . K 2—
Znam. Junghaus K 3—
Radij-svet. kaz. K 4—
Radij, 2 zvonce K 5—
Radij, 4 zvonce K 6—
Radij, godba . . K 6—
Ura na nihalo, 75 cm . . K 6—
Ura na nihalo, zvonovobilje K 10—
Ura na nihalo z godbo-budilko in bitjem . . K 14—
Okrogla ura s budilko . . . K 6—

Triletna pismena garancija po povzetju.

Max Böhnel,

Dunaj, IV. Margarethenstrasse 27/400.
Originalni tovarniški cenik brezplačno.

Praktično za vsacega.

! Najcenejši nakup !

710 kosov za samo K 375.

Krasna pozlačena, 36 ur idoča precizij-ska Anker-ura z lepo verižico, gre natančno s 3letno garancijo, 1 kos svilena kravata za gospode, 1 kravata iz bele masivne pale, garantirano nezlomljiva, 3 kosi finih žepnih robcev, 1 prstan za gospode z imit. dragim kamnom, 1 cevka za smodke, imit. jantar, 1 krasno žepno toaletno zrcalo, momentni fotograf, 1 fini zobotrebek iz 4 delov, 1 damska broša „novost“, 1 par gumbov za manšete double-zlato „Ideal“ s patentno zaklopko, 1 krasen album za slike, obstoječ iz raznih najlepših slik sveta, ki se za nje vsak zanima, 1 krasni damski vratni kolj iz orientalsk. biserov, belo, nerazlomljivo, 20 finih korespondenčnih predmetov in še 610 raznih predmetov, ki so v hiši zelo potrebni, vse skupaj za uro, ki je sama vredna tega denarja, velja le K 375. Pošljite po povzetju eksportna trgovina „Lenore“

F. Windisch, Krakau šte. M/8.
NB. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Oglejte si

pred nakupom izdelovljene obleke, sukna in pelerine za odraslo in

:: šolsko mladino ::
v trgovini

„Pri Škofu“

Ljubljana, Pred Škofijo šte. 3 — zraven škofije — nasproti gostilne „Pri Sokolu“.

Kdor ljubi dobro kavo,

uporablja kot pridatek
pravi zagrebški : Franck :
z kavinim mlinčkom.

Z njim pridobi kava mnogo na slastnem okusu ter fini vonjavi.

Njegova nadaljna dragocena prednost je velika izdatnost.

ni em 45/25.616

Modni salon Stuchly-Maschke

3 Ljubljana, Zidovska ulica 3

priporoča cenj. damam tu in na deželi svojo bogato zalogo
- zimskih klobukov in športnih čepic -
za dame in deklice po najnižji ceni.

Popravila točno in ceno. Zalni klobuki vedno v zalogi.
Friznato dobro blago — nizke cene.

Zadnje novosti!

Priporoča se največja izbira jesenskih in zimskih kostumov, modernih jop in plaščev, vrhnih kril za

dame in deklice.
Za gospode in dečke

velika izbira oblek, površnikov, zimskih sukenj, nepremočljivih pelerin najnovjšega kroja. — Radi neznatnih stroškov cene brez konkurence. —

Konfekcijska trgovina

A. Lukić, Ljubljana

Pred škofijo šte. 19.

Moderne krasne bluže

iz svile, gaza, čipk, etamina, volne in barheta, vrhnja in spodnja krila, pletene jope, vse v največji izbiri po zelo ugodnih cenah
v modni in športni trgovini

P. Magdić, Ljubljana, :: nasproti ::
glavne pošte.

Modistinja

MINKA HORVAT

Ljubljana, Stari trg št. 21.

Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških klobukov, športnih čepic in vseh potrebščin za modistke.

Popravila se točno in najcenejše izvrše.

Vedno najnovjše.
Od dobrega
— najboljši —

Lovski

klobuki, čepice -
pletene telovnike
sviterje, gamaše,
dokolenice - - -
- - - - - nogavice
rokavice - - - -
- - - nahrbtnike
i. t. d.

Specijalna modna in
športna trgovina za
: gospode in dečke :

J.Kette

Ljubljana,
Franca Jožefa cesta 3.

Več tisoč

pletenih jopic v vseh barvah,
posebno sivih, poprej K 16—, sedaj K 8—.

Moških klobukov

vsakovrstnih fason, poprej K 6—, sedaj K 3—.

Klobukov za dečke

poprej K 4—, sedaj K 2—.

Klobukov za otroke

poprej K 2—, sedaj K 1—.

Največja izbira dežnih plaščev

za dame in gospode
poprej K 20—, 30—, sedaj K 14—.

Zaradi ogromne zaloge zimske konfekcije
oddajam blago za polovično ceno.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5-6.

Vsled sklepa upniškega odbora z dne 16. oktobra 1913., potrjenega po konkurznem sodišču se bode vsa zaloga trgovine

Frana Igliča v Ljubljani,

Mestni trg št. 11,

obstoječa iz vsakovrstnega papirja, zvezkov, pisalnih potrebščin, razglednic, šolskih torbic in kovčkov, molitvenikov, galanterijskega blaga vsake vrste, igralnih kart, trgovskih in kopirnih knjig, nagrobnih vencev, i. t. d.

prodajala do popolnega izčrpanja odslej pod tovarniško ceno.
Ugodna prilika za manjše trgovce za cenen nakup potrebščin,
kakor tudi za širše občinstvo!

DR. FRAN NOVAK,

odvetnik v Ljubljani,
kot upravitelj konkurzne mase